

Vergaderjaar 2016–2017

24 804

Veiligheidsbeleid Burgerluchtvaart

Nr. 91

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN MILIEU

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 23 september 2016

Van 27 september tot en met 7 oktober 2016 zal in Montreal de 39ste Algemene Vergadering plaatsvinden van de Burgerluchtvaartorganisatie van de Verenigde Naties (ICAO). In de bijlage 1¹ bij deze brief treft u de instructie aan voor de delegatie die namens het Koninkrijk der Nederlanden zal deelnemen.

Op de agenda van deze Algemene Vergadering staat een groot aantal aan de luchtvaart gerelateerde onderwerpen. Voor het Koninkrijk zijn echter twee daarvan van grote betekenis:

1. Het bereiken van een akkoord over een mondiaal systeem om de CO₂-emissies van de luchtvaart te reduceren;
2. Overeenstemming bereiken over ICAO-inzet voor additionele maatregelen ten aanzien van het vliegen over conflictgebieden (gebaseerd op de aanbevelingen van het rapport van de Onderzoeksråd voor Veiligheid inzake de MH17).

Mondiaal systeem ter reductie van CO₂ emissies

Afgelopen jaar heeft de wereld in Parijs een historisch klimaatakkoord bereikt.

Hoewel het akkoord geen specifieke afspraken bevat voor de internationale luchtvaart, werden alle sectoren opgeroepen hun verantwoordelijkheid te nemen.

Zeker de internationale luchtvaart dient hier, gezien de enorme voorziene groei op wereldschaal, een belangrijke bijdrage aan te leveren. In de afgelopen jaren is door ICAO met landen en luchtvaartsector hard gewerkt aan het ontwerpen van een systeem waarmee de luchtvaart alle groei van zijn CO₂-emissies vanaf 2020 moet compenseren. Thans ligt in de komende Algemene Vergadering een voorstel voor dat ziet op investeringen in emissiereductie binnen de eigen sector, maar ook in duurzame

¹ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

CO2-reductie projecten in andere sectoren, waarmee een deel van de bereikte reductie door luchtvaartmaatschappijen kan worden ingezet om de eigen emissies te compenseren (het voorstel is vervat in bijlage 2)². Er zal tijdens de vergadering op basis van dit voorstel intensief worden onderhandeld over de manier waarop dit wereldwijde systeem zou moeten worden ingevoerd, hoe het in de praktijk moet gaan werken en aan welke technische eisen het moet gaan voldoen. Europa trekt hier eensgezind in op en is ambitieus. In bijlage 3³ treft u het Europese paper aan met daarin de prioriteiten waarop ook Nederland zich tijdens de vergadering zal richten.

Het is van groot belang dat alle grote luchtvaartlanden direct vanaf de start deelnemen. Dat ziet er veelbelovend uit, nu zeer belangrijke partijen als de VS en China, onlangs intentieverklaringen hebben afgegeven, waarin zij aangeven een besluit te willen nemen en te zullen deelnemen aan het systeem. Ook 44 Europese landen (verenigd in de Europese Civil Aviation Conference – ECAC) hebben aangegeven de intentie te hebben vanaf de start deel te nemen. Ondanks de nog te voeren intensieve onderhandelingen is inmiddels wel duidelijk dat bijna alle partijen, de industrie voorop, de noodzaak inzien van een besluit. De inzet is groot: een historische stap op weg naar een duurzame luchtvaart.

Het vliegen over conflictgebieden

Na de vreselijke ramp met de MH17 heeft Nederland zich intensief ingezet om ook op het niveau van ICAO via mondiale regelgeving de risico's van conflictgebieden voor de burgerluchtvaart aan te pakken. Over het belang van goede mondiale afspraken hierover bestaat inmiddels algemene overeenstemming binnen ICAO. Er moeten echter nog belangrijke stappen worden gezet.

De aanbevelingen uit het ongevalsonderzoek van de Onderzoekraad voor Veiligheid (OVV) over MH17 vormen de basis voor een Working Paper dat Nederland heeft opgesteld, met als doel de regels van ICAO verder te verduidelijken en aan te vullen. Een eerste concept is op 26 mei 2016 aan uw Kamer gestuurd. De eindversie van dit paper wordt thans gesteund door 44 Europese landen, Australië en Maleisië en treft u aan als bijlage 4⁴ bij deze brief. Uiteraard wordt actief ingezet op het verkrijgen van nog bredere steun voordat het paper in de vergadering wordt behandeld. Als achtergrondinformatie bij dit Working Paper is tevens een Information Paper opgesteld, gesteund door dezelfde landen (zie bijlage 5⁵). Doel van deze papers is om de ICAO regels aan te scherpen, het ICAO werkprogramma over conflictgebieden aan te vullen en de afronding van de ICAO werkzaamheden op dit gebied te bespoedigen. Inmiddels is met de ondertekenende partijen overeengekomen dat Nederland het working paper in de Algemene Vergadering zal presenteren.

Resultaat is van zeer groot belang

Voor de toekomst van de wereldluchtvaart zijn zowel veiligheid als duurzaamheid van eminent belang. Deze Algemene Vergadering moet op beide vlakken belangrijke stappen zetten. Gezien het grote belang van beide onderwerpen zal ik zelf bij een belangrijk deel van deze Algemene vergadering aanwezig zijn en op woensdag 28 september de Vergadering toespreken. Tevens heb ik tijdens mijn verblijf in Montreal vele bilaterale gesprekken met collega's om onze ambitieuze inzet toe te lichten. We

² Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

³ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

⁴ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

⁵ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

staan met ICAO op het punt om in ICAO ingrijpende besluiten te nemen voor een veiliger en duurzamere wereld en die kans mogen we niet voorbij laten gaan. Uiteraard zal ik uw Kamer na afloop van de vergadering over het resultaat nader berichten.

De Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu,
S.A.M. Dijkma